Asumisesta, esteettömyydestä, ääripituisista

Poikkeava pituus on WHO:n mukaan liikkumisen este, fyysinen este. Tästä syystä se on verrattavissa vammaisuuteen. Tämä tulkitaan usein vain pituuden puutteeksi, mutta "liika pituus" on usein suurempi este, joka vammauttaa lukuisia ihmisiä vuodessa.

Pituuden osuutta ei ole tutkittu esim. autoonnettomuuksissa, työtapaturmissa, lentoonnettomuuksissa tai huonoon työpaikkaergonomiaan liittyvissä tukielinsairauksissa. Huolimatta WHO:n määritelmästä, ei pituutta ole Suomessa otettu huomioon laeissa, asetuksissa ja normeissa. Rakennusmääräykset eivät ota huomioon pituutta, ainoastaan lyhyyden. Tästä johtuen mitoitukset tulisi tarkistaa, sillä pituus aiheuttaa ulottuvuuksiin vähintään n. 15 % suuruisen mittalisän kaikkiin kohteisiin esim. pulpetin koko, suihkukoppi, oviaukko, opasteiden sijoitus, ruokalan mitoitus, työhuoneet, wc-tilat jne.

Mittataulukot ovat vanhentuneita jo syntyessään, sillä mittataulukoiden prosessoinninkin aikana tapahtuu muutoksia. Suunnittelussa käytetään jopa 30 vuotta vanhoja mitoitustaulukoita, joita siis ei ole tarkistettu pituuden muutosten osalta. Taulukoiden mitoitus perustuu suureen, maailmanlaajuiseen otantaan, josta suurin osa on "etelän" lyhytkasvuisemmasta väestöstä kerättyä tietoa, jolloin "pohjoisten" pitkien prosentuaalinen määrä jää aina otoksessa vähäiseksi. Mittataulukoiden ns. P95 % jättää jopa 10-15 % ihmisistä taulukoiden ulkopuolelle

täällä Suomessa, Hollannissa ja yleensä pohjoismaissa. Yhdistyksemme koostuu juuri niistä ihmisistä, jotka jäävät P95 %:n ulkopuolelle. Miesten keskipituuden kasvu Suomessa viimeisen 30 vuoden aikana on ollut +5cm, ja hidastumista ei ole näkyvissä. Jokainen em. sentti tuo tuhansia yli 200cm pitkiä armeijaan vuosittain.

Lähde: Puolustusvoimien talousvarikko

Pitkiä on kaikissa ikäluokissa, kaikissa ihmisryhmissä. Ja myös vammaisissa, jolloin heidän tarpeensa tulee ottaa huomioon myös pituuden osalta eikä vain vamman.

Uudet julkisten rakennuksien rakennusmääräykset tulivat voimaan maaliskuussa 2005. Ne eivät huomioi lainkaan pituuden vaatimuksia, koska päivitettyä mittatietoa ei ole ollut saatavilla. Näin alin sallittu julkisen tilan korkeus jäi 195 cm:iin. Vakavia päävammoja pitkille on odotettavissa, kun 195 cm:n korkeus on sallittu mm. oviaukoissa ja käytävätiloissa. Teräviä sprinklereitä, ovensulkijoita ja "ovenstoppareita" ei tarvitse matalissakaan kulkutiloissa merkitä. Pituuden asettamat vaatimukset jäävät huomioimatta myös jalkakäytävillä, kun sijoitellaan opasteita, liikennemerkkejä, mainoksia ja markiiseja. Kulttuuri/urheilu elämyksetkin saavat ikävän sivujuonteen, sillä katsomoiden mitoitukset eivät ota huomioon pituutta. Tilanne on sama, olipa kyseessä jääkiekko- tai koripallokatsomo, teatteri, elokuvat tai konsertti. Puhumattakaan luentosaleista yliopistolla.

Toimenpide-ehdotuksemme Valtion asuntorahastolle ääripituisten asumisolojen helpottamiseksi 4.7.2007

Vuonna 2007 Valtion asuntorahastoon on perustettu työryhmä, jonka projekteina ovat (1) erityisryhmien asuminen ja (2) palvelutalojen kehittäminen. Ääripituisten asumiseen liittyviä ongelmia, joihin kaivataan pikaisia ratkaisuja, ovat:

Tasoerot Liikkumisesteiset. Pitkillä on pitkä matka katsoa jalkoihinsa. Tasoerot minimoitava

aina kun mahdollista. Opastukset helpommille reiteille.

Voimattomuus läkkäät, sairaat. Kevyttoimiset heloitukset, ovenaukaisulaitteet yms.

Etäisyys Kantamusten kanssa liikkuvat, muut levähdystä tarvitsevat. Kulkuetäisyydet

suunniteltava lyhyiksi ja järjestettävä levähdysmahdollisuudet.

Orientoituminen Erityisesti näkövammaiset. Pitkillä usein keskivertoa heikompi näkö johtuen

mykiön pituudesta. Selkeät pohjaratkaisut, opasteet, äänimerkit, värit, oikein

valitut materiaalit.